

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru strălăţitate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată în 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

COMUNICAT

„Faţă de unele svonuri puse în circulaţie de câteva zile, conducerea Partidului Naţional Român ţine să constate că contrar acestor svonuri nu au avut loc tratative între Partidul Naţional şi celelalte partide.

„Conducerea Partidului Naţional este trează de acţiunea pornită de unele organizaţii din provincie pentru înfiinţarea unui bloc de opoziţie. Dacă structura democratică a acestui partid obligă conducerea să ţină seamă de dorinţele membrilor săi şi a organizaţiilor locale, nu e mai puţin adevărat că conducerea Partidului Naţional nu s'a gândit să inspire manifestarea acestor dorinţi, aceasta cu atât mai mult cu cât în urma contactului viu ce există între membrii partidului şi conducerea lui, aceasta cunoaşte bine curentele din sânul partidului ca şi opinia publică a ţării în general.

„Punctul de vedere şi principiile Partidului Naţional Român fiind bine cunoscute, acesta este şi astăzi gata să se unească cu toate forţele democratice pentru înlăturarea actualului regim. Cu toate manifestările de forţă apreciate în mod netăgăduit de întreaga opinie publică — pe care acest partid a avut ocazia să le facă în special în decursul anului trecut, el înţelege să repudieze orice egoism de partid pentru a nu purta cea mai mică răspundere a dăinuirii actualei stări de lucruri.

„În momentul în care întreaga opoziţie va fi animată de acelaş spirit de jertfă, unirea se va înfăptui fără discuţii şi pertractări inutile“.

Frontul unic împotriva dictaturei

Un comunicat al Partidului Naţional răspunde comunicatului ţărănesc, care pe semne nu este preocupat de cât de acoperă comitetul de conducere al Partidului faţă de mişcarea ce s'a evidenţiat în partid pentru o înţelegere a opoziţiei.

Partidul Naţional român declară că este gata şi astăzi să se unească cu toate forţele democratice pentru înlăturarea actualului regim şi că înţelege să repudieze orice egoism de partid pentru a nu purta cea mai mică răspundere a dăinuirii actualei stări de lucruri.

Deci nu încapă îndoielă asupra intenţiunilor Partidului Naţional român, care nu şi schimbă atitudinea avută şi în chestiunea fuziunii cu partidul ţărănesc.

Comunicatul mai constată că în momentul în care întreaga opoziţie va fi animată de acelaş spirit de jertfă, unirea se va înfăptui fără discuţii şi pertractări inutile.

Acest comunicat vine să confirme afirmaţiunile făcute în articolele noastre privitor la atitudinea Partidului Naţional în ultimii ani. În special lasă să se vadă că nu se pot face înfelegeri grăbite până când acelaş spirit de jertfă nu animă pe cei cari spun că vor să facă unirea forţelor democratice. Am spus-o şi noi, că fuziunile nu se realizează de cât atunci când interesele personale tac.

Noi avem nădejdea că în curând se va realiza frontul democratic-naţional. Dacă conducătorii Partidului ţărănesc se lasă duşi pe terenul ameninţărilor grupului Stere-Lupu — nu înseamnă că Partidul nu simte în organizaţiile sale necesitatea formării acestui front.

Sântem la capătul unei situaţii care nu mai poate fi tolerată. Fiecare partid din opoziţie îşi revizueşte activitatea — fiindcă răspunderile se arată la orizont. Şi, dacă stă în calea unui acord — unul sau altul — aceia vor fi răspunzători de noua situaţie ce se va crea. Fiindcă la înfinit nu se vor tolera atitudini ce nu intră în cadrele democratice-naţionale.

Partidul Naţional român — ori care va fi atitudinea celorlalte partide — va trece înainte pe drumul său şi se va sprijini numai pe forţele sale, dacă aceasta i se va impune de împrejurări. Datoria lui este de a lămuri în special ţărănimea Vechiului Regat asupra scopurilor ce urmăreşte şi va da toată amploarea campaniei de aderări a acelora luminaşi asupra acestor scopuri. Ceea-ce vedem că se petrece în satele Vechiului Regat — ni încurajează să aşteptăm unirea forţelor democratice-naţionale. Prin masse ea se va face.

Ţinem să accentuăm încă odată că orice egoism de partid trebuie să dispară astăzi şi

„Nici un ban României?!“...

Citim în ziarul „Cuvântul“ din Bucureşti:

„Cercurile guvernamentale lansează din nou şi persistent ştirile despre „tratativele unui mare împrumut“ extern, pe principiul împrumutului francez dela Banca Morgan, adică prin Banca Naţională, gându-se aurul şi devizele. Tratativele n'er urma decât să se reie, din faza în care le-a lăsat di Oromolu astă vară, la Londre.

Ştiria nu este confirmată încă în cercurile financiare în relaţiuni cu pieţele din Franţa şi Anglie. Mai mult înc.

Ni se afirmă că orice încercare pe pieţele continentale sau engleze este inutilă pentru-că finanţa franceză nu dispune de rezerve, iar finanţa din City nu este dispusă să acorde României un împrumut. Şi ca o dovadă se citează faimosul răspuns dat de guvernatorul Bancii Angliei unui personaj român cu care este în relaţii personale, când acesta se interesa — astă toamnă, — de soarta unui împrumut românesc:

— „Nici un ban României, — este deviza finanţei engleze“.

Categoricul răspuns al finanţierului englez este riguros autentic“.

că, în acest înţeles, avem de aşteptat veşti îmbucurătoare dacă nu deocamdată dela partidul ţărănesc, dar cel puţin dela acel partid care înţelege ca şi noi să se sprijine pe ideea naţională şi pe o ordine Constituţională; vrem adică să vorbim de Partidul Naţional al poporului.

Un scop înainte de toate: frontul democraţiei naţionale împotriva dictaturei.

Virtus,

Dela fraţii din Iugoslavia

Secvestrarea imobilelor cetăţenilor români.

— Dela corespondenţal nostru. —

Oficiul de Carte funciară din Panciova precum şi cel din Alibunar, în baza ordinului Ministerului de Justiţie din Belgrad No. 134—923 şi a ordonanţei Curţii de Apel din Novisad No. 40595 din 1923 a pus secvestru pe imobilele din acele teritorii ale cetăţenilor români. Această împrejurare împiedică pe cetăţenii români să şi poată vinde imobilele.

Proprietarii acestor imobile, cetăţeni români repatriaţi, în baza tratatului de la Trianon, văzând că dispoziţiile acestui tratat nu se respectă, au cerut intervenţia Delegaţiunii române din Belgrad şi a guvernului român, dar până acum nici un rezultat.

Mulţi au căutat să afle motivul acestui secvestru, dar nici aceasta nu a succes. Gurile rele vorbesc că această operaţie s'a făcut din cauza, că statul român are datorii neplătite statului iugoslav, cum spun românii din Toronto: ar fi dator şi cu vama podului dela Tomasevaj. Mult mai probabil este însă, că acest secvestru este o retorsiune a Sârbilor pentru exproprierea imobilelor cetăţenilor iugoslavi din România, ceea ce nu ar fi tocmai în concordanţă cu tratatul dela Trianon. Această versiune poate să fie mai aproape de adevăr, dacă luăm în considerarea împrejurarea, că unele ziare radicale sârbesti cereser categorice retorsiuni pentru exproprierea a vre o două mii de jugere de pădure a mânăstirii dela Mescicu.

Cetăţenilor români cari înainte de secvestru vânduseră pământuri, li s'au respins contractele dela Cartea funduară şi au trebuit să restituie preţul de vânzare cumpărătorilor.

Aşa se vede că guvernul nostru nu e în stare să apere drepturile cetăţenilor noştri cu averi imobile în alte ţări. P. S.

Maximalizarea preţului grâului

— Stabilirea preţului pâinei. —

Consiliul de ministri a hotărât ca dela 15 Ianuarie să intre în vigoare noul regim al grâului care stabileşte între altele:

„Morile din întreaga ţară sunt obligate a fabrica din grâu numai făină integrală de extracţie 85 la sută din cantitatea de grâu măcinată.

Se stabileşte ca preţ maximal al făinii integrale lei 12 kgr. loco-moară, pentru întreaga ţară. Comunele nu vor aplica nici o taxă asupra acestui produs.

Se stabileşte ca preţ maximal pentru pâinea fabricată din făină integrală lei 10 50 kgr. în întreaga ţară, alară de comunele lipsite de mori, unde preţul va putea fi mărit până până la 11 lei kilogramul.

În cazuri de urgente nevoi de aprovizionarea armatei şi populaţiunii, se va proceda la rechiziţionarea cantităţilor de grâu sau făină necesare acestei aprovizionări, potrivit dispoziţiunilor din legea rechiziţiilor şi celor din regulamentul de aplicare a acestei legi.

În cazurile când prin bună învoială nu se va putea obţine cu preţul fixat mai sus cantităţile de grâu şi făină necesare, comunele vor putea cere aplicarea rechiziţiilor.

Această măsură li va putea aplica şi morarilor cari nu vor lucra conform dispoziţiunilor din prezentul jurnal.

Ministri de interne şi război sual autorizaşi a înlocui aceste măsuri pentru fie-care comună în parte şi numai în cazurile bine motivate.

Preţul de rechiziţie se stabileşte la 90,000 lei vagonul de grâu, 10,000 kilograme.

O nouă lozincă liberală electorală

Mâne, Duminecă, începe în circumscripţia Reşiţa-Boşca alegerea de senator. Candidatul Partidului Naţional este, precum se ştie, un distins flu al Bănăţului, d-l dr. Vasile Oprea, fost judecător care se bucură în circumscripţia Reşiţa de o încontestabilă popularitate.

Regimul liberal, sau mai bine zis aparatul administrativ liberal local, văzând însufleşirea cu care se grupează alegătorii în jurul candidatului naţional, şi-a tot bălăit capul cum să impiedice reuşita d-lui dr. Oprea. Ca să fure din nou urnele, nu le prea dă mâna după pătania generalului Moşoiu dela Dej. Ca să opereze cu bani, iar nu le prea convine, căci banul e azi scump şi o alegere făcută cu bani costă sute de mii.

Atunci au recurs la un nou

truc, deşi destul de vechiu în anele abuzurilor electorale liberale din trecut. Agenţii administraţiei au aruncat pe piaţa electorală lozincă, ca alegătorii să nu voteze pe candidatului Partidului Naţional, fiindcă acest partid nu va veni la guvern de-oarece „Regele nu-l vrea“.

Ca să câştige cât de cât crezământ le-a venit în ajutor şi d-l Goga, cel care de doi ani tot spune că vine la putere, care a dat ordin averescanilor să voteze cu candidatului guvernului.

Se aduce prin urmare din nou în propagaţie electorală persoana Regelui, care ar trebui ferită de orice amestec în afacerile electorale.

Noi cunoaştem prea bine pe alegătorii noştri bsnăţeni, ca să ne temem că ei vor da cre-

zământ unor astfel de gogorije. Din contră, după informaţiile pe cari le avem, deşi candidatul dr. Oprea e oprit să ia contact cu alegătorii, ei vor vota strigând „Trăiască Regele“ pentru candidatului Partidului Naţional d-l dr. Vasile Oprea, ştiind prea bine că acest partid se bucură nu numai în cercurile cele mai înainte ci în întreaga ţară de cea mai frumoasă şi meritată încredere pentru cinstea şi simţul de dreptate, pe cari le-a dovedit cu toate prilejurile.

Un împrumut cultural. Pe eri au fost convocaţi de cătră d-l dr. Angelescu, ministrul instrucţiunii, reprezentanţii Universităţilor, în legătură cu contractarea unui împrumut cultural prin intermediul Ligii Naţiunilor, împrumut care va servi la acoperirea lipsurilor instituţiunilor noastre culturale. E vorba de un împrumut de 3 miliarde lei.

Noi argumente în favoarea abstenenței.

de dr. M. SUCIU SIBIANU,

medic de spital șeful templieilor (dăniști-abstinenți) Brașov

„Dogma alcoolului — spune drul Legrain din Paris, „medic șef de spital și șeful abstenenților francezi în cartea sa „Abstinence ou moderation” și în raportul său prezentat la congresul internațional contra alcoolului (Lausanne 1921) — este o aberație mondială, este cel mai formidabil bloc de prejudecăți false seculare, căci și alcoolismul este în ultima rașune o boală parasitară ca și sifilisul și tuberculoza, febra tifoidă și alte boli produse de bacili. Chiar și vinul care se consideră de moderați așa zicând ca antidot al alcoolului este rezultat din transformarea moleculei de zahăr în moleculă de alcool sub influența fermentului parazit”. E din cauza asta deasemenea o aberație mondială — de a se spune vinuri naturale — căci transformarea moleculei de zahăr — din struguri sau fructe, care e un element prin excelență în alcool — otravă prin excelență, nu se datorează unui fenomen natural, ci unui accident — după cum aparitia microbilor și a puroului într-o rană este ca un fenomen al naturii — dar un fenomen accidental-patologic. În secolele trecute se considera puroul dintr-o rană ca favorabil și curățător — dar care chirurg mai crede azi acest lucru și nu lucrează cu cuțitul și toate antisepticele posibile contra suparașiiunilor?

„Dar — în această ordine de idei o spune foarte bine și Aurelian Ionescu șeful suprem al organizației abstinence dela noi mărăgăna, șoricoaia, cucuta, febra tifoidă, holera, trăsnetul, incendiul și inundațiile n'ar fi și ele toate naturale și totuși ne ferim instinctiv de ele”.

Deci vreau să vin cu un argument puternic contra alcoolului — în ajutorul proșilor noștri mai cu seamă — de a distruge acest „bloc detestabil de prejudecăți” seculare — această frasă stereotipă că vinul e lăsat dela D-zeu și se poate bea fără păcat și fără urmări. Nu și nu. Nici vinul — acest gen de alcool — care se consideră ca cel mai inocent și natural nu e datorit unui proces normal al naturii ci unui accident de fermentație parasitară care transformă cel mai nobil dintre alimente zahărul în cea mai îngrată și seducătoare otravă alcool.

Că alcoolul e departe de a fi ceva natural, sub orice formă ar fi, o dovedesc și experiențele științifice de laborator ale savantului nostru chimic fiziolog dela Universitatea din București prof. I. Athanasiu.

În constituția, corpului nostru găsim în orice organ aceste 3 elemente: substanțe grase, albuminoide și zaharoase — apoi săruri și apă. Nicăieri nici cea mai mică urmă de alcool — el nu face parte integrantă din corpul omului — și este o substanță, care nu se asimilează. Poate fi pus în evidență 48 ore dela introducerea lui în corpul nostru. (Graham și Nicloux 905) dar fără ca să fi suferit nici o schimbare în organism — fără ca să fi putut intra în compoziția materiei vii cum e cazul la toate alimentele.

Au spus unii, că alcoolul ajută la arderea din organism. Dar și ceea ce se chiamă coeficientul de respirație asupra cărora nu putem intra în cadrul acestui articol dovedește că acest coeficient care ar trebui să scadă dacă alcoolul ar fi asimilat se menține la un nivel cu mult mai ridicat. Vreau să expun pe scurt o experiență simplă dar nespuse de vor-

bând spre a dovedi cât este coolul, chiar și în cantități cele mai mici contra naturii. Sa știe că inima de epure, de broască scoasă din organismul viu continuă să bată în mod normal încă chiar câteva săptămâni. Dacă însă se pune într-o soluție de alcool de 1 la 150,000 de mii (și cel mai slab vin are 3%), bătăile inimii prestată imediat o stăgare și o iregularitate — ează într-un alcool de 10% pentru broască și 9% pentru epure — înceată inima cu totul de a mai bate. (Experiențele lui Doll 1906, Backmann 1906, Brandini 1908, Niculescu 1914).

Deci ca o primă concluzie, contrer durerosei aberațiuni mondiale de până acum, abstinencea cumplită față de alcool e aceea, care corespunde naturii (nici un animal nu iubește alcoolul) și fraza de vin igienic natural, e un nou sens demn de această prejudecată seculară, căci vinul chiar nu poate fi nici odată nici igienic nici natural, cu atât mai puțin aliment după cum o afirm, unii medici chiar și consecința un prim avânt al abstinencei este, că singura aceasta este în conformitate cu natura. Motorul om cum o spune așa de frumos prof. Athanasiu nu suportă alcoolul.

Dar să mergem mai departe. Oamenii intră adevăr mari al omenirii se disting de sigur prin faptul, că genul lor străducește mai viu și mai puternic deșeni și chiar secole întregi după moarte.

Această m'a fost impresiunea la citirea cărții „Pentru ce oamenii întrebănează narcotice” de contele Leon Tolstoi. Știu în această căruică a lui într-un mod genial teoria, că în viață ai 2 posibilități de a trăi: 1. sau conform conștiinței, o viață morală, îndeplinindu-ți conștiințios datoriile 2 sau totuși du-ți prin mijloace artificiale glasul usturător al conștiinței când nu trăiești în conformitate cu ea. De aceea au avut tăharii, hoții, criminalii, prostituatele nevoie de alcool și de narcotice. Și povestește m'rele scriitor, cazul unui servitor din serviciul părinților săi, care ca și Raskolnikoff al lui Dostolevsky își pusese de gând să omoare o bătrână bogată. A poruit să-și execute crima, dar conștiința, iacă trează l'a reținut. Relatoarea de un pahar de vodka și și ia bătă în mână. Nu merge încă, conștiința nu adormise cu totul. Fumează o țigară — care a avut darul să-i adoarmă și ultimul grad al conștiinței și și execută crima. Fără a fi medic, dar spiritul lui de genial observator îl duce la concluzie, că alcoolul nici pe departe sub nicio formă și nici o cantitate nu poate fi un tonic, ci e un narcotic și „paharul obișnuit de vodka al Rusului de abștință al Francezului, de Porto al Englezului, doza de opiu a Chinazului” și aperitivul de țuică al Românului adaog eu produce aceleași efecte fiziologice ca și abuzul lor ocazional, omoară conștiința și ne face să ne neglijăm datoriile. La întrebarea ce o puu unii, că cutare sau cutare a băut și fumât desul și totuși de ce a produs atâta, răspunde tot m'rele scriitor că deșigur ceea ce a creiat acesta în viață ar fi fost și mai de valoare fără a ceste narcotice. „Kant are un stil așa de baroc” totuși din cauză, că era un fumător pasionat spune Tolstoi. Marele pictor rus Bruloff citat tot de Tolstoi corecta odată tama unui elev al său, care vesel spunea: „Maestre abia mi-ai cores ceva”. Aria începe prin o mică ratu-

sare răspunse măestru. Așa și în viața noastră avem încontinuu de făcut esfel de rețușări ori cât de perfecți am fi pe cari însă alcoolul le distruge, căci pentru ele trebuie o minte absolut clară și o conștiință etern senină. Din această cauză vedem chiar oameni într'adevăr superiori ca în teligență și sentiment band foarte bucuros alcool însă și la ei motivul e același, desacordul dintre conduită și conștiință, pe cari ei ori-cât de mic ar fi acest desacord îl resimt și mai dureros. Și dacă dela unitate ne ridicăm la masa exelamă îndurerat nemuritorul scriitor ne putem închipui cât de sbiciuită a fost biata omenire de conducătorii ei regi, miniștrii, diplomați, cari și-au adormit încontinuu prin alcool și tutun conștiința în decursul veacurilor ca să nu-i usture prea mult faptele lor pline de păcate și prevăde într'un viitor apropiat triumful prohibițiunii.

— Va urma. —

Uragane și mari inundații în Europa

O furtună violentă a bătut în Europa de nord și centrală. Germania, Rania și regiunile dela coastă au avut de suferit, deosebit de mult, întreaga vale a Rahrului seamănă cu un lac imens, din care localitățile răsar ca niște insule. Temperatura s'a ureat la 10 grade peste zero, la Dresda chiar la 14 grade și jumătate.

La Eberfeld, circulația căii ferate a fost întreruptă și s'au înștitat linii de automobile pentru transportul călătorilor.

La Hamburg și împrejurimi furtuna bătăie cu o lufcă de 65 de metri pe oră. Apele râului Elbe au atins nivelul cel mai înalt. S'au înștitat numeroase accidente de vapoare.

În Danemarca, porturile mari au suferit mult în urma uraganelor.

În Anglia, furtuna persistă. Comunitatea cu mica insulă Bardsey din Nordwales este întreruptă și se crede că populația insulei suferă de foame, deoarece aprovizionarea cu alimente a devenit imposibilă.

Inundațiile din Bretagne au cauzat pagube luense. În unele regiuni, pământul e acoperit cu apă pe distanțe de kilometri. Liniile de cale ferată sunt în cea mai mare parte inutilizabile și numeroase întreprinderi industriale au trebuit să-și închidă porțile.

În unele orașe din Normandia, străzile sunt inundate și circulația se face cu ajutorul bărcilor. Comunitățile teleonice între Franța, Anglia, Germania și Evajia sunt în mare parte întrerupte. La Paris temperatura este în medie de 10 grade Celsius.

În Belgia râurile au crescut deasemenea din cauza ploilor mari.

Din Moscova se anunță că Duminica trecută, Leningrad (Petrogradul) a fost din nou amenințat de Neva, care s'a revărsat în tot lungul ei. Grație unor măsuri speciale de precauțiune, inundația n'a cauzat pagube mari. Totuși 10 fabrici au suferit stricăciun. Deosebit de amenințate au fost de data asta uzinele Patiloff, dar primejdia a putut fi înlăturată.

Banca „CETATEA”
BRAȘOV
caută practicanți de birou. Cererile să se adreseze la Centrala (Palatul Continental)
3 2-3

După unirea societăților române americane

Dela frații din America

Primum următorul comunicat: În conformitate cu concesiunile primite dela Departamentul de asigurare din Columbus, Ohio, și pe care baze s'a înfăptuit Unirea definitivă între Liga S. R. A. și Uniunea S. R. A. Societățile Independente încă vor primi pentru membrii lor aceste concesiuni, dacă se vor uni cu sus menționatele organizațiuni, și începând cu luna Ianuarie 1925 vor trimite conspectul la Uniune pentru membrii lor activi.

Concesiunile sunt următoarele:

1. Primirea în organizația unită, a societăților Independente cu membrii lor activi în bloc, și fără examinație medicală.
2. Taxele lunare se vor socoti după etatea ce eu avut membrii la intrarea lor în societatea din care fac parte de prezent.
3. Societățile deodată cu trimiteră conspectului pe luna Ian. 1925, vor trimite la fondul comun atâta sumă de bani de fiecare membru al lor, cât a avut Uniunea de fiecare membru al ei la reorganizare, 30 Iunie 1925.
5. Societățile care vor trimite conspectele la oficial organizațiilor unite începând cu luna Ianuarie 1925, și vor vărsa în fondul comun suma de bani menționată la punctul 3, se vor bucura de toate drepturile, egale

cu restul societăților aparținătoare organizațiilor unite.

5. Această ofertă este deschisă numai până la 1 Febr. 1925, după care dată organizația Centrală nu va mai putea oferi concesiunile sus amintite.

6. În 15 Februarie 1925, se va ține adunarea generală extraordinară, în orașul Canton, Ohio, unde și când se vor face schimbările necesare și alegerea noilor funcționari, la care adunare și schimbare și societățile Independente vor avea depline drepturi, dacă se vor uni cu organizația Centrală, conform acestor concesiuni.

7. Pentru conspecte și alte informațiuni ce doriji adresați vă d lui C. P. Jacon și N. Hampu, secretari, Oficiul Central, 210 Clerk Bldg., Canton, Ohio.

Fiind această singura și ultima ofertă pe care o poate face organizația Centrală societăților Independente, ofertă care este pentru binele membrilor, avem deplău convingere că toate societățile Independente se vor alătura la această mare și puternică organizație Românească din America.

Chicago, Illinois, la 16 Decembrie 1924.

Paul D. Tomy, preș. gen. N. Dataș, As't preș. gen.

Conferențe pentru creșterea copiilor mici

— În atențiunea mamelor și a viitoarelor mame. —

Familia Brașov a societății pentru împiedicarea mortalității la copii „Pădurea Măreș”, de sub președinția activă a M. Sals Regina Maria, socotind că în acest oras, unde spitalul de copii nu există, activitatea ei nu se poate mărgini la consultațiile medicale, stăriile și ajutoarele în lapte, medicamente și alimente toate gratuite deșigur, ce dă celor 450 copii activi ai societății la dispensarul ei dela Ambaștorii polițiste Str. Neșgră 44, Merzia și Jo'a 9-11, precum și la vizitele la domiciliu ce fac surorile de ocrotire pentru a supraveghia creșterea micilor sugaci în condițiile cele mai bune și igienice ce permit starea materială a părinților — a hotărât să intre în legătură cât mai strânsă cu toți părinții ce cresc viitorul neamului, organizând un curs de puericultură (creșterea copiilor mici) în 10 conferințe cu intrarea gratuită.

Ele vor fi ținute de d-l dr. Căliman medic specialist și inspector igienic al orașului în fiecare Joi și Sâmbătă dela 6-7 seara în sala festivă a liceului „A. Șaguna”, începând de Joi 15 Ian., pentru tinerele mame din societate și din popor, precum și pentru viitoarele mame căci absoluta nepregătire a părinților e una din cauzele mari mortalității la copii în țara noastră. Acolo ei vor învăța să-și așere copilații de boli și de moarte, — spre liniștea și fericirea lor de părinți — căci îi vor crește mai ușor când copiii lor vor fi mereu sănătoși, — spre fericirea copiilor însăși, căci aceștia cu o copilărie sănătoasă vor fi odată mari, milt mai fericiți de orice boli epidemice și contagioase și vor rezista și mai ușor la ele, în sfârșit spre fericirea scempei noastre țări, căreia suntem toți datori să-i dăm copii sănătoși și vigoșoi pentru sănătatea ei fizică și morală, pentru asigurarea grație lor pan respectul din afară, înțina cuvânt pentru fericirea și viitorul neamului.

O societate care împiedecă

mortalitatea la copii, împiedecă să slăbim ca nație, nu lucrează poate ceva pozitiv, contribuie însă indirect atât de mult la prosperitatea și fericirea țării, în-cât trebuie ajutat să-și facă datoria și ere dreptul să ceară și să obție ajutorul necondiționat al întregii societăți conștiente de ce înseamnă sentiment național și al tuturor oamenilor de bine în particular.

De acela rugăm pe toți cetitorii acestui jurnal, să răspundă la această știre, să vestească și să îndemne pe cine cunoosc, mamă tânără, tată precum și viitoare mame din societate și din popor, de ori ce condiție socială și materială, să vie să asculte ca o evanghelie sfaturile și cunoștințele cu care le va lumina d-l dr. Căliman cu convingerea omului de știință și cu sufletul de bun român și să fie conșinși cu toții că de acolo vor duce fiecare acasă multă parte din fericirea cea mai pozitivă de pe pământ, care este sănătatea.

Repet: prima conferință Joi 15 Ianuarie 6-7 în sala festivă a liceului „A. Șaguna”. Intrarea gratuită.

În numărul următor al ziarului, vom da subiectul detaliat al fiecărei conferințe.

V. preș. Lucia dr. Stinghe.

Cărți apărute

A apărut în editura „Cartea Românească”:
Povestea Neamului Românesc de I. Popescu-Băjanaru. Prețul 48 Lei.
Visuri împlinite. — Poezii. Ilustrată. Ediția II. revăzută și adăugată de P. Dulfu. Prețul 17 lei.
Opere complete vol. II. de Al. Odobescu. Prețul 65 Lei.
D.n problemele pedagogiei moderne. Ediția II revăzută și adăugată de G. G. Antonescu. Prețul 80 lei.

Abonații cari ne fac reclamațiuni și comunicări în scris în chestia ziarului sunt rugați a ne indica întotdeauna și nr-ul de pe adresă sub care li se trimite ziarul.

Săcelele în trecutul apropiat, astăzi și în viitor

de Dr. VICTOR JINGA.

— Urmare. —

Și trec acum la faza a doua, la faza întregitoare a alcătuirii economice ce le preconizează pentru Săcele, la crearea prin băncile populare a întreprinderilor industriale de folos general.

Localizarea diferitelor industrii în cuprinsul unei țări e condiționată de mulți factori din care câțiva și anume: materia primă, combustibilul și deșeurile sunt predominanți.

Orice nouă întreprindere industrială care ia ființă propunându-și să realizeze un anumit produs, este îndemnată să considere pe rând fiecare din acești factori, de care depinde vișta sa.

Evident că acest fenomen de localizare nu are loc întotdeauna cu exactitatea cu care l'ar prevedea Geografia economică; întreprinderile industriale sunt înființate de obicei și oamenii au legături și preferințe, care se susțin prevederilor și calculelor.

Totuși, chiar atunci când cineva dorește să facă o fabrică numai decât într'un anumit oraș sau într'o anumită regiune, nici în acest caz nu o poate face în contra banului și mijlocului economic și în afară de cadrul unor condițiuni naturale favorabile, care rămân astfel tot indispensabile, decât un hotărâtoare.

Între factorii care hotărăsc prosperitatea diferitelor industrii, sunt unii, care se pot compara între ei în mod cantitativ, astfel pentru o fabrică de un anumit fel putem ști care este cantitatea de materii prime față de cantitatea combustibilului, ce ea consumă și de asemenea putem evalua pentru cât contează în costul produsului fabricii, valoarea materiei prime alături de valoarea combustibilului. Putem astfel răspunde în mod categoric, pentru fiecare fel de industrie, dacă această industrie să incline spre centrele de materie primă, sau spre centrele de combustibil (sau de energie în general).

Aproape la toate industriile factorul predominant în costul produsului e materia primă din țară. Combustibilul nu e predominant în nici o industrie dar are o importanță deosebită la produsele ceramice, cărămizi, ciment, var și la hârtie și celuloză; așa bunăoară la fabricile de ciment, fiecare vagon produs prezintă circa 3000 kg. păură, adică 30% din greutatea fabricatului, la fabricile de celuloză unde vagon celuloză cere un vagon de combustibil (păcora) și la fine la fabricile de hârtie, unde un vagon produs necesită 1,1 vagoane combustibil (păcură).

Un corolar al celor doi factori, materia primă și combustibilul îl constituie așezarea geografică a deșeurilor, deci a locului de desfacere, produsele fabricate fiind de obicei aproape tot atât de voluminoase ca și materia primă și deci interesul fabricatului fiind atât de mare de a fi aproape de centrele de consumație ca și de cele de aprovizionare.

Fiind materia primă factorul cel mai important care orientează localizarea industriilor, și vedem într'atât acest factor oțteră la Săcele posibilitatea înființării unor întreprinderi industriale.

Pe teritoriul Săcelelor pădurile dau materia primă pentru industria lemnului, a celulozei și a hârtiei — având în vedere industriile mai importante — calcarul și argila, formează materia primă pentru industria cimentului și a varului; tradiția și specializarea în lucrarea lănel, pot întregi industria textilă.

Industria lemnului, având o importanță atât de decisivă și constituind o ramură atât de caracteristică a economiei noastre naționale, este o industrie independentă de factorul energiei, întru cât, după cum este binecunoscut, combustibilul care alimentează motoarele sale este constituit totdeauna din însăși deșeurile (resturile) lemnului.

Pentru localizarea fabricilor de cherestea și de mobile de lemn; rămâne din hotărâtoare materia primă (adică pădurile) și deșeurile. Între aceste două, materia primă este aceea care impune mai des așezarea fabricilor, întru cât transportul produselor fabricate, totdeauna mai ușor decât lemnul brut din care au eșit, este prin aceasta mai lesnicios.

La Săcele s'a înțeles acest lucru. Câteva fabrici de cherestea întemțate în ultimii ani încează în plină prosperitate. Se înțelege că s'a făcut puțin, cămpul rămâne încă deschis atât pentru industria de cherestea rădimentară cât și pentru o ulterioară întemțare de industrii ale lemnului, cu produse mai complexe.

Tot lemnul constituie materia primă la fabricarea celulozei și și deci a hârtiei. La aceste industrii combustibilul are un rol important, valoarea combustibilului, care era de 16% din cea a fabricatului, a ajuns astăzi la 25-30% din valoarea fabricatului.

Consumul intern al hârtiei nu e satisfăcut de producția națională de hârtie, deci puterea de absorbție a pieței naționale în aceste desfacere și stimulează producția fabricilor de hârtie după război, și au putut produce nici jumătate din necesitățile consumului intern. În 1921 producția a fost abia de 20 la sută din consumul intern; în 1922: 40%, în 1923, 25.000 tone anuale, iar în 1924 producția e în descreștere, adică numai de 16.000 tone pe timp de 10 luni, la început de război prețurile hârtiei de ziar era de 35 bani/kg. Azi e la 17,50 lei/kg.

Toate fabricile de hârtie realizează beneficii de peste 50 la sută. (Din declarațiile dela Camera de comerț a D. R. Ioanșescu în 27 Nov. 1924).

Pentru industria cimentului și a varului, vom observa că, pe când materia primă (calcarul și argila) are o valoare mică, se poate întâlni ușor în orice părți ale țării, și se atârnesc și pe teritoriul Săcelelor, combustibilul întrebuintat are valoare foarte mare și influențează considerabil costul de producție. E destul a menționa că de unde, pentru fabricile din vechiul regat, cere întrebuintăză păcură ca combustibil, costul combustibilului necesar pentru un vagon de ciment ajunge 8000-4000 lei, adică 30-40%, din valoarea fabricatului, pentru fabrica Turda, care întrebuintăză gazul metan, costul revine (pe prețul de 8 bani de m³) la 270 lei, adică 4,5% din valoarea cimentului.*) La Săcele combustibilul mai abundent e lemnul și e posibilă o disponibilitate suficientă de energie electrică, aplicabilă și la alte industrii.

*) Ing. M. Manolescu „Izvoarele de energie și așezarea geografică a diferitelor industrii în România” în Buletinul societății regale române de Geografie, Tom. XL, 1921.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau lunare.

Pentru căminul fiilor de învățători

Asociația corpului didactic primar din orașul și jud. Brașov, la stăruințele regelatului ei președinte, acum decedat, Romulus Cristoloveanu, a pus baza unui fond pentru clădirea unui Cămin în orașul Brașov, Cămin de găzduire a fiilor de învățători ce vor urma cursurile școlilor din Brașov.

Subsemnatul, fiind autorizată de succesorul său președinte, Gherasim Popa, care și dănsul, durere, a murit în anul acesta, (rămându-l doi băieți în liceul „Șaguna” din localitate, susținuți cu masă și bani de locuință de d-l Băcilă) pentru eugmentarea fondului, mă simt mai mult de cât obligată a executa dorința colegilor mei cari au murit în fruntea dătoriei luptând pentru îmbunătățirea stării noastre morale și materiale.

Deaceia am introdus Comisiunei de împroprietărire, o hârtie pentru obținerea unui teren în orașul Brașov. Am făcut apel la toți colegii și intelectualii satelor, prin comitetele școlare, a stării împreună cu mine pe lângă comisiune, unde până în prezent nu sunt șanse; am făcut apeluri tuturor comitetelor școlare pentru a prevedea în bugetul anului acesta, un ajutor bănesc, fiind sigură că președintele com. județean d-l dr. Ioachim Ciurea prefectul jud. îl va aproba cu plăcere. Am făcut asemenea cereri Ministerelor de instrucție și de culte, Casei corp. didactic și diferitelor bănci și fabrici.

Cei dintâi care au răspuns apelului meu, a fost Comitetul școlar al comunei Brașov, prin președintele său d-l Emil Socaciia ajutor de primar, care ne-a înțeles durerea prin înscrierea în buget a frumoasei sume de 50.000 lei anual; cel din Preșmer prin președintele său d-l Ivan revizor școlar el. l'la cu 2000 lei și cel din Turșez prin președintele său Ioan Gîgore prin notar cu suma de 1000 lei.

Zinc aștept comunicări dela comitet școlare din județ, și sunt convinsă că nu se va lăsa nici unul din ei pe jos, picurând picături prețioase temeliei de granit a acestei instituții de educație națională.

1925 Ianuarie.
Ecaterina P. Dan,
institutoare Brașov.

De vanzare

Casele din Str. Padu lui Grid Nr. 14, constătătoare din 2 odăi, 1 bucătărie de vară, 1 grajd pentru 4 cai și instalație cu lumină electrică. Informațiuni la proprietar. 1224 4-5

VIZITAȚI NOUL ARANJATUL ȘI MARELE MAGAZIN DE COVOARE TELLMANN ȘI SPEIL BRASOV, SIRUL GRAULUI No. 8 MARE DEPOZIT DE covoare, perdele, pături de pat și masă, stife pentru mobile, saltele, etc.

CINEMA APOLLO

Nu trebuie pașaport în PRATERUL VIENEI.

Este oare om care să nu dorească să vadă orașul unde a domnit Iosif Francisc I. și unde și astăzi încă viața e tot așa de frumoasă.

În acest oraș s'a făcut acest film

„PRATER”

Acest film ne arată totul, viața și secretele acestei țări împărătești. În rolul principal colonelul Antonie Vaverka reprezentând pe împăratul Francisc I. Praterul e o dramă de o senzație extraordinară. Rulează la CINEMA APOLLO cu începere d 11 Ian. a. c.

Numeri astăzi 10 Ianuarie va mai rula superbul film

Moștenitorii veseli

superbă comedie în 7 acte — cu vederi din Amsterdam, Paris, Nizza și P.ssa. În rolurile principale celebri artiști PAT & PATAÇON.

PIVIȚA BODEGEI BELVEDERE

s'a aprovizionat cu vinuri din regatul vechiu din DOBOBESTI

clientele sunt rugate a vizita pivnița unde se vinde ENGROS
Cu stimă
LI. GH. CAPATINA
STRADA HIRSCHER Nr. 9.
1153 8-10

CEAPA roșie și albă se stă de vânzare cu preț convenabil la magazia de sub Sfat în piața Brașovului.

CASA ABSTINENȚILOR

localul de întâlnire al tuturor abstinenților Români, Sași și Maghiari din Brașov.
Bucătărie aleasă. Se dă și abonamente cu favor (săptămânale și lunare)
Așteptăm sprijinul tuturor prietenilor mișcării antialcoolice.
Cu stimă:
Emeric și Frieda Telkes.

A sosit un mare transport de Schiuri

ETABLIMENTUL FOTO & SPORT HERMAN GUST

Prundul Rozelor No. 19.
6 1-3

Ministerul Justiției

Comisiunea de naturalizare.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința aceluia cari ar voi să facă vre o întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Președinte,
Subsemnatul în conformitate cu legea din 24 Februarie 1924 și pe baza alăturatelor acte, vă rog să binevoiți a mi acorda naturalizarea.
Cu stimă
(ss) Adler Jacob,
Brașov, Str. Castelului No. 44.
5 1-1

CINEMA MODERN

Astăzi, Sâmbătă 10 Ianuarie, Duminică 11 Ianuarie și Luni, 12 Ianuarie rulează celebrul film de aventuri
Marco între comediant și bestii
dramă în 6 acte.
Duminică la ora 10 dim., reprezentare pentru copii.

Aducem la cunoștința On. Public că am deschis cu ziua de 1 Ianuarie 1925 în propria noastră casă din STRADA ORFANILOR No. 18.

CASA ABSTINENȚILOR

localul de întâlnire al tuturor abstinenților Români, Sași și Maghiari din Brașov.
Bucătărie aleasă. Se dă și abonamente cu favor (săptămânale și lunare)
Așteptăm sprijinul tuturor prietenilor mișcării antialcoolice.
Cu stimă:
Emeric și Frieda Telkes.

INFORMAȚIUNI

Un comunicat al ministerului de externe ne anunță că în ședința plenară a conferinței financiare interaliatate, întrunită la Paris, d-nii V. Brătianu și Titulescu au protestat împotriva pasajului din raportul experților, cari au recomandat conferinței menținerea procentului de 1 la sută atribuit României prin acordul de la Spa, acord la care România nu a aderat procentul recomandat fiind insuficient.

† **Nicolae Macrea**, directorul băncii „Agricola” din Hunedoara a încetat din viață în 2 Ian. în clinica din Cluj, în etate de abia 48 ani. Știrea morții lui a atins dureros pe toți căși l-au cunoscut, căci răposatul era un Român bun și funcționar de bancă foarte muncitor.

Odihnească în pace!

Călători sosiți din Rusia la Constanța povestesc că în sudul Ucrainei au izbucnit mari revolte țărănești. În regiunea Chersonoului, Sovietele au reprimat revolta executând câteva mii de săteni.

Echiparea armatei D-l general Mărgăreșcu, ministrul de război, a luat măsurile necesare pentru o completă echipare a armatei. În acest scop s'a și acordat un credit de 605 milioane lei din noul buget. Se vor efectua pentru trupa 150 de mii uniforme k ki, afară de cele 100 de mii făcute anul trecut. De asemenea se vor efectua 300 mii părechi de bocanci, cât și rufăria necesară soldaților. Intreaga echipare a armatei va fi efectuată numai de fabricile din țară, cari au și început să lucreze în acest scop.

Dela Banca Națională. D-l Th. V. Capitanianu, vice-guvernator al Băncii Naționale a fost confirmat în același post pe un nou termen de 4 ani iar d-l Inglin r Dobrovici a fost numit censor la aceiași instituție în locul d-nului Sculy-Logotetis al cărui mandat a expirat pe ziua de 1 Ianuarie.

Judecarea lui A. C. Cuza. Eri a avut loc la Ministerul Instrucțiunii o conferință în care a fost examinată chestiunea dărei în judecată a profesorului A. C. Cuza.

S'a hotărât ca comisiunea de profesori universitari, alcătuită de d-nii profesori Rădulescu-Motru și N. Bazilescu dela București și Tr. Bratu dela Iași, să ancheteze vinele d-lor Cuza, Șumuleanu și Găvănescu în turburările studențești și se referă asupra dărei lor în judecată. În acest scop d-nii Rădulescu-Motru și Bazilescu vor pleca la Iași.

Senzația actualului carnaval va fi și de astădată baletul funcționarilor forestieri ardeleni. Succesul din anul trecut și pregătirile intensive de a am dove-des, că baletul din 31 Ianuarie va aduce farmecul seratelor elegante de carnaval a orașelor mari.

Bilete se pot procura la d-l Nicolae Markus (Ofa), Strada Brutarilor Nr. 7.

Banca „CETATEA” Brașov caută practicanți de birou. Cererile să se adreseze la Centrala (Palatul Continental).

Albituri fine vieneze pentru doamne și domnișoare în mare asortiment. **FRAZ GROSS** Str. Porții No 7

O punere la punct. — Ziarul „Aurora” a încercat să rectifice o afirmațiune a noastră privitor la atitudinea d-lui Vasile Goldiș — în chestiunea fuziunii cu țărăniștii pe vremea când nu era nici d-l Stare nici d-rul Lupu în acel partid.

Foarte puțin informat este ziarul în chestiune asupra trecutului apropiat al partidelor noastre politice.

Lecții de istorie nu primim dela nimeni. Ceea-ce am afirmat este perfect exact. Iar d-l dr. Lupu, directorul „Aurorei” da a nu știe — să întrebe pe acela cari știe. Și, înainte de toate, când se erizează în apărător „nechemat” al d-lui Goldiș — să alba cel puțin scrupulul bunii credințe, fiind că nu este vorba de d-sa.

D-l prof. N. Iorga a plecat azi la Paris.

Opera unui copil astronom. — Academia suedeză a acceptat spre publicare lucrarea astronomică a unui copil de 16 ani, care se numește Bengt Strozmgrens, și care se pare a fi cel mai tânăr astronom din toată lumea. Lucrarea sa, pe care a început-o acum trei ani, e o contribuție de valoare la cunoștințele universale asupra astronomiei și prezintă o mare ușurință în calcularea exactă a poziției stelelor. Bengt este știut foarte mult de astronomii din Danemarca. El e fiul președintelui dela observatorul astronomic din Copenhaga.

Societatea D. A. N. (dușmanii alcoolului și nicotinelor temperienții-abstinenți) ce numără deja peste 200 membri din oraș și provincie, primește înscrieri de noi membri după *ceremonialul templer* în fiecare Vineri ora 8 seara în „Casa abstinenților”, Str. Orfanilor Nr. 18. Salutul reciproc al tuturor membrilor din societate este „Sus patria” și îmbrățișează au o dragoste patriotică frățească pe toți românii de bine de orice sex și orice etate, cari voiesc să se înscrie. Societatea are jază în fiecare Duminică exersant în sublimele noastre imprajurim în fiecare lună sczătorii publice și dă orăzile în ședințele săptămânale de Vineri seara dela 8-10 tuturor membrilor săi de a se desvolta pe terenul oratoriei libere, a declamațiilor, terenul teatral și muzical, apoi desvolta spiritul de cameraderie deschisă și sinceră punându-se cel mai mare pond pe cinstea de caracter. Singura condițiune de primire este subscțiunea jurământului *de abstenență numai alcoolică pe un decurs de 6 luni* (din ceacez ordine are numai de căștiga) și anunțarea prealabilă în scris, personal sau telefonic la președintele societății Dr. Suci Sibianu, spitalul de ochi, Telefon Nr. 662.

Dela școala de arte și meserii. Duminică 11 Ian. a. c. ora 4 1/2 p. m. având loc adunarea generală a comitetului școlilor și școalei de arte și meserii din Brașov, d-nii membrii ai comitetului, părinții elevilor precum și absolvenții, sunt rugați a lua parte la această adunare, care va avea loc în cancelaria școlii, la data și ora sus arătată. — La școala de arte și meserii din Brașov se află vacant un post de pedagog. Doritorii se vor adresal a direcțiunea școlii între orele 8-12.

Din cercuri medicale. dr. Ioan Herskocits medic de copii, reținut din călătorie, și-a reluat consultările în Strada Fântânei Nr. 17 dela orele 3-5 d. a. Telefon 289. 8 1-3

ULTIME ȘTIRI TELEFONICE

După arestarea lui Radici

Documente compromițătoare. — Un nou manifest a lui Radici. — Arestarea șefilor partidului maghiar din Jugoslavia.

Cu prilejul arestării lui Radici, care a fost înaintat parchetului, s'au confiscat numeroase acte, cari, după părerea cercurilor oficiale jugoslave, sunt foarte compromițătoare pentru Radici: S'ar fi găsit acte din cari rezultă că Radici nu a intervenit numai la lăut-nașionala a III a ci și la alte puteri, ca să determine desmembrarea statului jugoslav.

Agenția ungară desmințe știrea, că Radici ar fi avut vredetă discuții cu guvernul ungar în ce privește încheierea unui tratat secret între Croația și Ungaria.

O telegramă din Zagreb anunță că Radici a lansat din închisoare un manifest către poporul Croat, în care atacă vehement regimul terorist jugoslav.

„A trebuit să urc calvarul — spune Radici — dar drumul suferințelor va duce la izbăvirea poporului croat”.

Manifestul, care a fost efișat pe zidurile orașului a fost rupt de organele poliției. În toată Jugoslavia continuă arestările partizanilor lui Radici. Se vorbește de mai multe mii de areșteți.

Intre alții au fost areștați 30 de conducători ai partidului maghiar jugoslav din Subotica, printre cari se află președintele partidului dr. Gheorghe Santa și vice-președintele Edmund Nagy.

Din scrisorile confiscate dela Radici reese că acesta avea un pact secret cu „ebrediștii” din Budapesta prin care se stabilea o acțiune comună pentru deslipirea Croației. Partidul maghiar jugoslav se obliga să servească de intermediar între Radici și „ebrediști”. De asemenea a mai fost areștat și întregul personal de redacție al ziarului „Subottikay Hirlap”, oficiul partidului maghiar din Jugoslavia.

Președintele partidului maghiar susține însă că principala arestare este dorința guvernului Passici de a *impedica pe maghiari să intervie în alegerile generale.*

In ajunul alegerii dela Reșița

Șicanări nemaipomenite.

Din circumscripția Reșița ne soresc știri, cari pun într'o lumină stranie sforțările administrației de a scoate ales senator cu orice preț pe candidatul guvernului.

Prefectul județului n-a voit să ia în cunoștință turneul candidatului Partidului Național român referindu-se la un ordin nou prin care nu prefectura ci Siguranța Statului este autorizată să și dea avizul.

Obținându-se acest aviz, care a fost adus la cunoștința d-lui prefect și a armatei, urma ca nici o piedecă să nu se mai pună din partea autorităților. Turneul electoral s'a început la 2 Ianuarie a. c. autoritățile în schimb nu au comunicat în nici o comună știrerza adunărilor, iar tipografuli au refuzat tipărirea ofișelor pe cuvânt că *cu două zile mai înainte li s'a comunicat ca fără autorizația comendurii armatei și încă a unei autorizații, care nu s'a putut stabili, nu au vae să tipărească nici un comunicat electoral.* Turneul s'a început fără nici un incident în comunele Cănic și T-ova.

Primul conflict s'a ivit în comuna Reșița, unde prim pretorul a declarat că a primit avz dela autoritățile superioare, numai referitor la comunele rurale, iar pentru Reșița, care de fapt e numai rurală, d-r are pretenții juste de a fi orș și, trebuie o *autorizație specială, dela șeful poliției.*

D-l dr. Oprea prezentându-se șefului poliției, acesta a răspuns:

că nu poate lua cunoștință de știrerza adunării până ce primește avz dela autoritățile sale. Cu acestea nu poate însă comunica, deoarece firul telefonic este deranjat(?) în consecință a dispus încuiera șălei unde urma să se țină adunarea. Agenții poliției au comunicat în întreg orașul că adunarea este interzisă.

Venind la locul adunării candidatului Partidului național d-l dr. Oprea însoțit fiind de d-l Ioan Vida, președintele organizației locale, d-l Gr. Pocreanu, d-l D. Negru, precum și de d-nii dr. V. Braniace și Peia veniți anume la adunare, s'a grupat în jurul lor un public de circa 500 oameni. Prezentându-se și polișelul Jagolniza a urmat o serie de parlamentări, până ce sus-amintitul polișel a plecat la oficiul pretorului să și mai „încearcă” norocul cu telefoaul.

Publicul adunat discuta agitat volnicile stăpânirii, constatând că mai mulți primari sunt președinți de alegeri. După o așteptare zadarnică de două ore mulțimea s'a împrăștiat în ordine. Se înțelege că pe când Partidul nașional român trebuie să și piardă timpul cu formalități inutile, candidatul guvernamental d-l Nestor Poramb mândru și vesel parcurge comunele circumscripției însoțit de mai mulți primpretori, de consilieri și alocurea clar de prefectul județean.

Cețiți și răspândiți: „Gazeta Transilvaniei” cel mai vechi ziar românesc

Dela congresul cooperatiștilor

— **Moțiunea Partidului Național Român.** —

D-l deputat dr. Aurel Dobrescu, a propus congresului următoarea moțiune:

Congresul general al cooperateștilor din România întregită intrunit în zilele de 3, 4, 5 Ianuarie 1925 la București în urma discepușilor armatei în privința rolului statului în cooperatie își exprimă următoarele dezderate:

- 1) Statul trebuie să dea cooperateștilor un regim legal, în cadrul căruia cooperatiștii să se poată desvolta nestărușită bucurându-se de cea mai desăvârșită autonomie;
- 2) Pentru desvoltarea cooperateștilor, statul va crea prin lege un sistem de izlesniri fiscale;
- 3) Statul va da concurs larg pentru desăvârșirea tuturor ramurilor de învățământ cooperatist;
- 4) Statul va dota odată pentru totdesuna centrala de credit a cooperateștilor cu un fond fără dobândă;
- 5) Statul va impune băncii de emisiune să alimenteze cooperatiștii cu creditul necesar în raport cu forțele și necesitățile ei;
- 6) Statul trebuie să ia măsurile ca mișcarea să și organizeze un suto-control eficace;
- 7) Acordând acest concurs și aceste avantaje statul nu trebuie să și asume nici un rol de tutelare și cu atât mai puțin un rol de subjugare;
- 8) Iadunarea generală a mișcării ca și apărarea intereselor ei trebuie să stea în mâinile unui consiliu superior format însă din delegații în șiteștiilor centrale autonome.

Știri dela poliție. În ziua de 23 Noemvrie 1924 d-șoara Hila Berger din str. Spitalului Nr. 62 a perdut pe străzile centrale un ceas cu brățare de aur pentru damă în valoare de 9000 lei. Susnumita oferă gășitorului suma de 1000 lei recompensă.

— În ziua de 28 Noemvrie 1924 sergentul de oraș Cristea Constantin a gășit pe str. principalele Carol (pro-neped) un parchet conținând una haină veche, una păreche de pantaloni de lână, una pere de pantaloni militărești germani și una cărpă neagră.

— În ziua de 7 Decemvrie 1924 d-șoara Lucia Neguș din Str. Valea Coastei Nr. 36 a perdut pe str. Tg. Calor suma de 460 lei, o factură pe numele d-lui comerciant Bucșa Vasile din Brașov și o chitanță deșore 500 lei pe numele plutonierului Octavian Purico.

Permisele de liberă călătorie emise de Direcțiunea Căilor ferate particulare Brașov—Treișcaune în anul 1924 sunt valabile până la 15 Ianuarie anulului curent. Prolungirea biletelor se va face la Direcțiune Strada Principele Carol 31, până la 15 Ianuarie contra achitărei de 20 Lei la cassa Direcțiunei.

Permisele de vânătoare. Prin deciziunea ministerială Nr. 16731-924, ministerul dometilor, direcțiunea vânătoare, și-a aprobat prolungirea valabilității permisiilor de vânătoare, port-armă și de câini pe anul 1924, până la 1 Ianuarie 1925.

Dinți în canciuc,
Coroane de aur și tot felul de lucrări dantistice execută bine și ieftin
Atelierul dantistic
M. David
1205 6-8 din Crizbav